

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

A hajai utcával szemközti Palatone-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közle-
mények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:

DR. MOLNÁR GYULA.

Felírói árák:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt
Neptanulóknak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1 1/2 frt
Egyes szám ára 10 kr.

A honvédség jubileumára.

(S.) Élénk visszhangra találtak minden hazafi szívében azok az elismerő, meleg szavak, a melyekkel a magyar király a magyar honvédség fenállásának 25-ik évfordulójáról a főparancsnokhoz intézett kéziratában megemlékezett. Az egész nemzet hálája és elismerése csatlakozik a királyi megelégedésnek nemcsak azon kifejezéséhez, a mely a honvédség fekkölt szellemű, derék főparancsnokát: József főherceget illeti, aki minden magyar szívnek osztatlan szeretét bírja, hanem ahhoz a dicsérethez is, amely magának a honvédségnek, mint kifejtett katonai szellemű és magas értékű intézménynek szól.

De a dicséret értéke és az érdem nagysága kétszeres a mi honvédségünkre nézve, mert a viszonyok, amelyek közt megalakult és fenntartott, fejlődésének követelményeire oly mostohák, szervezetének keretei oly szűkek, és végleges megizmosodásának akadályai oly számosak voltak mindvégig, hogy az elért

fényes eredmény még azokat is imponálólag meglepte, a kik eredetileg az egész intézmény kicsinylésére éreztek erős hajlandóságot. Ennek az el nem vitatható igazságnak ad kifejezést a legfelsőbb királyi kézirat is, a következőket mondván:

„A véderő ezen részének sajátlagos szervezete nem tette könnyűvé, hogy annak kifejlődése a hadseregével egyenlő legyen.“

Jellemzően őszinte és igaz szavak ezek és mindenek felett tanulságosak. Azoknak az irányadó és a kezdeményezésre hivatott köröknek számára rejtenek megszívlelendő tanulságot, akik még mindig habozó és vonakodó, sőt visszautasító magatartást tanusítanak, valahányszor arról van szó, hogy a honvédség, a véderőnek ezen tekintélyes és értékes része saját rendeltetésének megfelelő állapotba helyeztessék és felruháztassák a hadászati önállóság mindazon atributeumaival, a melyek nélkül komoly feladatokra hivatott hadsereg el nem képzelhető.

Itt volna az ideje valahára, hogy a honvédség kiemeltessék abból az aláren-

delt, méltatlan helyzetből, melybe ezt a kiváló intézményt elmúlt időknek politikai bizalmatlansága kárhóztatta. Hiszen a honvédség megmutatta, hogy érdemes a továbbfejlesztésre és nincs mai napság józanul elfogadható ok, akár katonai akár politikai, a mellyel menteni lehetne azt, hogy miért tagadják meg a magyar honvédségtől a leglényegesebb szervezeti követelményeket.

A legmagasabb taktikai egység, a melyben a honvédség önállóan, a közös hadsereg csapatainak kiegészítése nélkül működhetik: a dandár, a mely csak egy fegyvernemet foglal magában. Már a honvéd-hadosztályok, a melyek különben békeben fel sincsenek állítva, illetve a kerületi parancsnokságokból alakulnak, háború esetén csak a beosztott cs. és kir. tüzerítőeg-osztály által válnak teljessé. Nincs tehát természetesebb és jogosultabb óhajlás, mint az, hogy a honvédség a saját szervei kötelékébe tartozó tüzérséggel láttassék el, mert mindaddig, míg a véderő valamely része az egyik főfegyvernemet szervezetében nélkülözni, illetve

TÁRCZA.

Ha az utcán el-el megyek . . .

Ha az utcán el-el megyek,
Rám sem néznek az emberek,
Ha köszöntök, meg se hallják —
Nem tudom, tán nem akarják.

Vagy szemek rosszul látók,
S nem látják az arra járó —
Vagy mert kinek kinek gondja
Szemét, esztét oda vonja —

Vagy azért, hogy mint a gólya:
Fejét mind magasba hordja,
S innen az, hogy megse látnak
Minket, a kik alant járnak . . .

Vagy azért, hogy szép ruhájok,
Én meg pedig rongyba jaro,
S ha közéjük elegyednék,
Ruhájok bekeverednék.

Vagy azért hogy . . . bizony sokért,
Megmondani nem tudom mért . . .
De azt tudom, idők jönnek,
A midőn majd ők köszönnék —

Csak hogy akkor én se látok!
S mint ők most rám, majd reájok
En se nézek — ne hogy rongyom
— Tőlük majd bemocskolódjon.

Herke Mihály.

Uti képek Amerikából.

— New-York. —

Augusztus 4-én a hajnali órákban pillantottam meg először amerikai földet s nem csekély volt örömem, midőn tengeri utazásom nyolczad napján reggeli kilenc óra tájban, hajónk végre New-York gyönyörű fekvésű kikötőjébe érkezett. E kikötő, — mint azt világlátott egyénektől is hallottam, — nemcsak természeti szépségeinél fogva, de még inkább a természet által nyújtott előnyök következtében igazán páratlan a maga nemében. Koskeny s két oldalt hatalmas erődítésekkel ellátott szoros által elválasztva az atlanti oceántól, hirtelen kiszélesbedő öblöt képez, mely minden oldalról enyhén emelkedő hullámos partoktól van szegélyezve s 40 angol mérföldnyi területet foglal el. Nagysága s elegendő vízmélysége lehetővé teszi a pártját ritkító rengeteg hajóforgalom akadálytalan s veszély nélkülű lebonyolítását. Új sor! Hajónk lassan előre halad s nemsokára szemünkbe tűnik bal oldalt a híres szabadságszobor, mely a tenger-

ből kiemelkedő Bedloe szigeten épülve, óriási arányaival kelti föl bámulatunkat; jobb kéz felől mintegy felhőkkel látszik kibontakozni a „Brooklyn bridge“ a világ leghosszabb függő hídja, melynek szerkezete távolról a budapesti láncshídra emlékeztet. Előttünk immár a Manhattan sziget, melyen New-York városa épült óriási raktáráival s toronymagasságu épületeivel, s alig tértünk magunkhoz a bámulattól, midőn fellebögött hajónk a Hudson folyamat elérte, s a valóságos árbozzerdő által körülveve, zene hangjai mellett, megszámlálhatlan kíváncsi tömeg jelenlétében horgonyt vetettünk a hajótársaságnak Hobokenben fekvő rakpartja előtt. — Hoboken a hatalmas Hudson folyam jobb oldalán fekszik, szemben New-Yorkkal, hova helyi gőzessel juthatunk, s csak ha ezt elhagytuk, vagyunk hosszú utunk első célpontjánál a tulajdonképpeni New-Yorkban, az egyesült államok legnagyobb s leggazdagabb városában.

New-York hosszú, terjedelmes sziklás szigeten épült város, melyet nyugot felől a Hudson, éjszakeről a Harlem s kelet felől az East folyam határolnak; déli részét pedig az atlanti ocean hullámai mossák. — New-York és Brooklyn között az East folyamon át a forgalmat a már említett függő hídron kívül, a nagy számmal közlekedő „ferry both“-ok — helyi gőzhajók, — közvetítik; ugyanilyen

a szó teljes értelmében másunnal kölcsönvenni kénytelen, az önálló intézmény hadászati szempontból sem tekinthető.

És ezen kívánság teljesítése, a hadszervezet jelenlegi állásában sem ütköznek komolyan számbavehető nehézségekbe. A közös hadsereg 42 önálló üteg osztályának egy harmad része ma is állandóan a honvédhadosztályokba való beosztásra van rendelve; mi sem volna tehát könnyebb, mint ezen ütegosztályokat szervezetiileg is a honvédség kötelékébe olvasztani, a mi által csak teljesébé váltnék az együttműködésre hivatott csapattesteknek azon közös kapcsolata, a melynek hiánya háború esetén minden cooperatio sikerét veszélyeztethetné és így tisztán katonai szempontból is hátrányos.

Amint néhány nap előtt félhivatalos közlésekből értesülhettünk, épen most amúgy is terbebe vételt a tüzéség nagyobb mérvű szaporítása hadseregünkben. Ezen szaporítást helyesebben és igazságosabban keresztülvinni nem lehet, mint ha az újonnan alakítandó csapattestek megfelelő arányú számát a honvédségnek juttatják.

Ezer és egy ok szól még annak okzerűsége mellett, hogy a honvédtüzéség megalkottassék. Első sorban maga ezen fontos és nagy feladatokra utalt fegyvernem szenved azon hiány által, a mely a honvédség mai tökéletlen szervezetében betöltésre vár. Míg a gyalogság és a lovaság tartalékosai a véderő kötelekébe való tartozásuk egész tartama alatt, tehát még a honvédség kötelékében is azon fegyvernemnek állnak szolgálatában, a melyben eredetileg kiképzésüket nyerték, addig a cs. és kir. tüzéség

tartalékosai, tisztiek és legénység egyaránt, védkötelezettségük idejének azon pontján midőn a törvény parancsa szerint a honvédséghez helyeztetnek át, elvesztik hasznavehetőségüket saját fegyvernemükre nézve és egy más, rájuk nézve minden esetre idegen fegyvernem szolgálatába kénytelenek térni. Mondani sem kell talán, hogy ez a veszteség, a mely ezáltal eredeti fegyvernemüket évenként éri s a mely számszerűleg is jelentékeny, messze meghaladja annak a kétes nyereségnek értékét, a melyben a honvédség gyalogsága vagy lovassága a más téren kiképzett egyének kiképzett beosztása által részesül.

Igaz, hogy egy hadügyministeri utasítás szerint a tüzéség kötelékéből a honvédséghez, sőt a népfelkeléshez áthelyezett egyének is háború esetén a tüzéségi szolgálat egyes ágaiban való alkalmazásra felhasználhatók, de az ilyen félrendszabály, merjük állítani, többet árt mint használ. A legtermészetesebb megoldása e kérdésnek, a legmegfelelőbb módja a nehézségek eltüntetésének az, hogy a honvédségnek megadassék az, a mi őt rendeltetésénél, nagyságánál, fejlettségénél és fényesen tanusított belső értékénél fogva megilleti: a harmadik főfegyvernem, a tüzéség.

Nem látjuk be, mi képezhetné ennek elfogadható akadályát?

Az a „sajátos szervezet“, amely a honvédség fejlődését a király szavai szerint is gátolja, nem maradhat igy mindenkorig. Meg kell adni a lehetőséget a magyar honvédségnek, hogy a közös hadsereggel „egyenlő értékű“-vé fejlődjék. Súlyos mulasztást követnek el nemcsak a nemzet jogaival és jogos óhajaival szem-

kinyomatását s megkiméllia közönséget azoktól a kellemetlenségektől, melyekben például minálunk a jegy kézbe tartása s az ellenőrök gyakori zaklatásai következtében részesül. A városi gőzvasutakon az öt centért megvásárolt menetjegy a perronra lépéskor egy ellenőrzés alatt álló üvegsekerenybe dobatik s az utas az öt cent fejében ismét jegy nélkül egy irányban tetszés szerinti hosszú utat tehet meg.

New-York alsó része a „down-town“ igen rendetlenül és csúnyán van építve, utcái görbék és keskenyek s a tisztatlanság ezekben nagyon kellemetlenül lepi meg az idegent; de ide szorítkozik a kereskedelem sulypontja; itt vannak a legnagyobb s legzadagabb üzletek. — A város felsőrésze ellenben az „up town“ igen szabályos elrendezéssel bír s nagyon könnyű benne a tájékozás. Az utcák — esekély kivétellel. — nével nem bírnak de sorszámmal vannak számozva s a szerint amint Broadway-től, New-York legnagyobb s legélénkebb utcájától keletre vagy nyugatra fekszenek „E“ vagy „W“ (East, West) jelzővel vannak ellátva; mindenik utcában tehát ugyanazon házszám kétszer fordul elő s ha New-Yorkban valamely ezimet keresünk, az „E“ illetve „W“ betűkről a házszám feljegyzésénél soha sem szabad megfeledkeznünk.

Ezen utcák (strekt) éjszakkélti irányban derékszőg alatt hosszú utak által vannak

ben, hanem az ország véderejének fejlődési szabadsága ellen is, akik ezt tehetnék és nem teszik.

Mozgalom a társadalmi védekezésre.

Valahányszor egy szenzációsabb eset rázza fel társadalmunkat, valahányszor veszélyes irányzatok fenyegetik létét, mindannyiszor, mint az álmából felriaszított, felébred a társadalom erkölcsi öntudata, hogy elmélkedjék sorsa felett.

Minden kirívóbb és gyakori ismétlődések által hatásában csak fokozott megrázkódtatása társadalmunknak, nyomban ellensúlyozására felidéri a társadalom védekezésre irányuló mozgalmat. Frivol támadások, botrányosabb incidensek, azonban ha akuttá válnak, már nem pusztán megtorlásukra, hanem elvégre teljes kiirtásukra irányzott mozgalmat provokálnak. Így tapasztalhatjuk hogy incidensek következményeikben gyakran eseményeket szülnék.

Ha megfigyeljük, hogy a társadalom ily koronként pusztán incidensek rugói által felébresztett öntudata, hány elmérgesített áramlatot már csirájában fojtott el, mennyi sötét felfogást oszlatozt szét; mondhatjuk, hogy mint a vihartól a légtör, akként a társadalom eszméi megtisztulnak ily incidensek purifikáló hatásától.

Talán senkinek sem jutna eszébe mozgalmat initiálni az iránt, hogy tiltásák el a katonáknak szolgálaton kívül az oldalfegyver viselését, ha velük szemben társadalmunk nagyobb, de védtelen népe az oly gyakran ismétlődő ugy nevezett „katonai affairek“ sajnálatos eseteitől ment lenne. Csak az elmúlt nyáron volt szerencsénk az efféle incidensek egy d i s z p é l d á n y á n megtoránkozhatni, mely színhelyül Felső-Magyarország egy népesebb városát, ál-

átszelve, melyek ugyancsak számozva vannak s avenue-knek neveztetnek.

A legtöbb utcában, de főkéj, az alsó városban s a Broadway mentén, nem kevésbé a magas vasutak perronjai körül olyan az élénkség, a láрма, a lótas-futás, hogy az idegen szédül mindezekbe s csak ha beleléte már magát néhány napon át e sürgés-forgásba és némileg megszokta e zajt, szerezhet tudomást és képet azokról, kik körülötte mozognak. Szőkefűrtű angolok, kulimáz szintű négerok, zöldes szemű kinaiak, hegyes bajszu yanke-k, szines (kreol) és nem szines misiek versenyt futnak egymással s igazán bizarr és változatos képet tárnak elének. — Más képet lát az idegen az ötödik avenue-n, a new yorkiak vázai utcájában; itt csoportosul az esti órákban a gazdag uri osztály, a felsőbb négysszázak elkülönített kasztja, itt láthatni szebbnél szebb s feltűnő szerkezetű fogatokat, mindenféle férfi és hölgybicikliket, melyek mind bizonyos szabályos sorrendben haladnak tova. Csinos hölgyek, egyszerű, de drága tolattekkben s amerikai dandyk striczi-öltözékben itt adnak egymásnak találgát. Itt láthatók a new-yorki nábobok — többnyire barna homokkőből épült palotáik a legelegansabb hotelek, melyek berendezése pazar fényűzéssel van kiállítva; ez az ut bizonyos európai jelleggel bír, legalább ami a tisztaságot és rendet illeti.

New-York utcái villamos fényvel van-

járművek közlekednek New-York és Jersey City között a Hudson folyamon. E hajók ugy a személy, mint a teherforgalom közvetítésére szolgálnak; egyszerre 1000 személyt is szállíthatnak s két centért igen hosszú utat lehet rajtuk megtenni. New-York ugy szintén a vele szorosan összefüggő Brooklyn-ban a közlekedés villamos cabel- s lovasutakon történik, főképen pedig a város utcái fölött vasoszlopokra épített gőzmozdonyu magas vasutakon, melyek New-York egyik főközlekedési nevezetességét képezik. E magas vasutak hálózata s annak berendezése rendkívül érdekes; kettős vágányain a legmerészebb kanyarulatokban, sőt emelkedésében igazán szédítő gyorsasággal, néha másfél percnyi időközökben közlekednek az egymást követő vonatok s teszük lehetővé, hogy az ember a legnagyobb távolságokat olcsó áron s rövid idő alatt elérhesse. Az utasok kivévén a gőzvasutakon, — jegyeket nem kapnak; de lefizetve az öt centet a kaluznak, ez a pénzt az oldalán lefüggő dobozba csusztatja s minden egyes ilyen alkalommal zsinór közvetítésével megvárntja a kocsii belsejében elhelyezett óramű mutatóját, mely egy számmal tovább fordul, amidőn is egy éleshangú csengetyű megszólalása meggyőzi a közönséget arról a bizalomról, melyet a nagy közönségbe helyeznek; a leirt praktikus ellenőrző óra pedig fölöslegessé teszi az ellenőrök alkalmazását, a jegyek

dozatul pedig egy védtelen nőt választott. A sajnálatos eset alkalmával több országgyűlési képviselő társaságában fűrdőhelyen időzvé, volt alkalmam az eset felett velök eszmecsere-t folytatni. Unszólásomra megígérték egyik közülök, — a nemzeti párt egyike ismert tagja, — hogy formális indítványt fog tenni a Házban a legközelebbi honvédelmi tárgya tárgyalásánál, hasson oda a hadügyminiszter-nél, hogy ily incidensek a jövőben ne ismétlődhessenek, hogy a katonák, ideértve természetesen a tiszt urakat is, szolgálaton kívül fegyvert ne viselhesenek.

S ha meggondoljuk, ily conservatív szellemben tartott szervezetnél mily esemény számba fog menni az indítvány sikere esetében az üdvös reform; s ha meggondoljuk, hogy végelemzésben mégis a legutóbbi incidens kirívó jellegének consequentiájaként kell majdán az eredményt tenintennünk, azt látjuk, hogy incidensek néha eseményeket szülnék.

Eseményzámba megy az a dicséretes mozgalom is, melyet a fővárosi polgársága a megbotránkozott nagyváradi incidens következtében a párbajmánia ellen indított. A szerencsétlen Kálmán József esete, melyhez hasonló a gyakori esetek sorában is régóta nem fordult elő, ijesztő meztelenségében felrázza végre álmából társadalmunk erkölcsi öntudatát, törjön palczát a modern társadalom s/égyenére és vesztére fennálló sötét előítéleteken. — S ha ez incidens által a társadalom védekezésére megindult mozgalomnak sikerülend állást foglalni a lovagias gyilkosok ellen, valljon nem eseménynek fogjuk üdvözölni ez incidens által megtisztelt eszmék eredményét.

Igenis incidensek ha acuttá válnak, néha eseményeket szülnék.

Bizonyára önköz is el fog jutni e mozgalom kezdeményezőinek lelkes felhívása, és a siker érdekében már eleve kérem önöket, ha akár valamelyes club-

nak megvilágítva s midőn este az utcákon, a drága és egész éjszakán át nyitott kirakatokban, a 14—16 emeletes épületek kupoláin a Brooclyn hid korlátján s a szabadszobor fáklyáján az iv és izzó lámpák ezrei ki-gyuladnak, igazán tündéri fény árad felénk s feledhetetlen benyomást hagy hátra az idegenben, ki a nagy számmal található torony valamelyikéből szemlélte e látványt és gyönyörködött abban.

A város kellő közepén terül el mintegy két és fél mértföld hosszúságban s egy fél mértföld szélességben a Central park, a new-yorkiak legfontosabb s legszebb kiránduló és mulató helye. E terület parkirozása óriási nehézségekbe ütközött; a nagy számmal található mocsarak kiszáritása a hatalmas gránittömbök eltávolítása és kiegyengetése 15 millió dollárjába került a városnak. A blüzs mocsarak helyét most friss vízzel megtöltött tavak foglalják el: a kopár kőhegyek festői látványosságot nyújtó sziklacsoportokká változtak át. A park megtekintése legcélszerűbben társas kocsikon eszközölhető, melyek 25 centért viszik körül az embert, utba ejtve minden figyelemre méltó látványosságot. Ez utóbbiak sorában megemlítem az óriási Croton medencét, mely New-Yorkot friss ivóvízzel látja el; a Metropolitan és American mu-

bukban vagy törvényhatósági közgyűlésen, szóval ott, ahol Sándor Béla főispán elnököl, tárgyalni fogják e lelkes és az igazság világánál megírt indítványt, a világért se engedjék, hogy holmi derék hazafias ellenzéki polgártársuk indítványozza a hozzájárulást, nehogy ezen az önök érdekeit is képviselő felhívás a „kétfejű sas“ eltávolítása iránt emelt indítvány sorsára jusszon. — Mert úgy látszik azt nézik Önök, hogy ki és nem azt, hogy mit indítványoznak. — Ha ellenzéki, lesz a v a z z á k, ha még annyira is igaz a van; ha pedig kormány, vagy recte főispánpárti m e g s z a v a z z á k, még ha nincs is annyira igaza. — Mert ki Zombor szab. kir. város józan és hazafias polgárait ismeri, másként meg nem magyarázhatja magának ezt a dicsőséges határozatot.

Ha Kossuth Lajos, kit nem régiben diszpolgárunknak választottak megtudja ezt, az a szégyen érheti önöket, hogy visszaaküldi oklevelüket. Mert Kossuth, ki elveit még oly nagy áldozatok árán is föntartotta, bizonyára élte alkonyán sem fog akarni oly város még csak diszpolgára sem lenni, ahol leszavazzák a kétfejű sas eltávolítása iránt emelt indítványt.

Kicsinyes pártszempontok játszottak, itt közre úgy látszik, hisz azt jól tudja mindenki, hogy az a kétfejű sas önöknek sem tetszetik annyira. Már kegyelethől Baross Gábor iránt meg kellett volna tenniök, kinek feltűnt, midőn egyszer keresztül hajatott városukon a „diszes ékítmény“, és csodálkozva kérdezte: „Hát az ott mit keres?“ Hát már a kegyelet sem győz a pártszempontok felett? Pedig úgy tudom főispánjuk hangoztatta a bölcs mondást: „kivánatos volna a pártszempontoktól eltekinteni!“ Hjah, de megszivelték!

Ezért nem találok tanácsosnak a

zoumokat, na egyszerű gyűjteményekkel, „Cleopatra tü“-jét, egy hatalmas obelisket, melyet az egyiptomi chedive Ismael pasa ajándékozott New-York városának.

New-York erediségei közé tartoznak azon mulató helyek, melyek egyes nagyszabású épületek lapos fedelzetén vannak elhelyezve; ilyen a „Madison square gardus, mely 130 m. hosszú s 60. m. széles nagy kerttel, vendéglőhelyiséggel, színházzal és sétányokkal van ellátva, melyek egy tizennégy emeletes épület tetejét foglalják el, hová felhúzó készülékek elevatorok szállítják föl az embert egy dollár belépti díj lefizetése után.

Daczára annak, hogy New-York összekötő kapocst képez Európa s Amerika nyugat felé eső részei között s ennek következtében az európai befolyás itt sokkal inkább érvényesülhetett, mint Amerika más városai-ban, sok erediségre, sok rendkívüli dologra akadunk itt is úgy az emberek szokásaiban, életmódjában, foglalkozásaiban, mint építkezéseiben s az épületek berendezésében s más egyebekben, melyekről nyugat felé folytatott utazásom leírásakor tisztán amerikai jelleggel bíró városok érintésekor lesz alkalmam megemlékezni.

B. Gy.

főváros felhívását holmi hazafias ellenzéki prótekeziójára bízni. —

Mindezek lényegénél fogva még nagyobb jelentőségű az a társadalmi védekezésre irányuló mozgalom, a mely ugyan nem egy incidens következményeként, de egy egyetlen politikai incidens által felébresztett a nemzetiségek folytonos rágalmozásaival és izgatásaival szemben akarja szervezni a társadalmi védekezést.

E mozgalom, a melyet jász-nagykum-szolnok vármegye egy megyebizottsági tagja hozott létre, a millenniumi ünnepely egyik maradvány és legkiemelkedőbb részleteként az egész ország hozzájárulásával egy országos köz-művelődési, „M a g y a r — N e m z e t i — A l a p i t v á n y“ létesítésével akarja megalkotni a védekezést. —

S ha majdán ez az indítvány is hozzájárulás végett önök elé fog kerülni, mutassák meg legalább ha a haladás nagy hazafias mozgalom terén nem is hordják elől a kezdeményezés zászlaját a nemzeti közérület iránti érdekük még nem apadt ki. —

Járuljanak a „M a g y a r — N e m z e t i — A l a p i t v á n y“ létesítéséhez, még ha ellenzéki polgártársuk indítványozná is.

Káldor Gyula.

Kossuth a honvédszoborról.

Kovács Etelka kisasszony, aki a magyar nők nevében koszorút helyezett a budavári honvédszobor talapzatára, a leleplezés után tudvalevőleg mozgalmat indított, melynek az lett az eredménye, hogy a szobor gipsz-mintázatát megküldötték Turinba Kossuth Lajosnak, aki most hosszabb levelet írt a kisasszonynak. A levél a Magyar Hírlap közlése szerint a következő:

Megnehezedett felettem az évek súlya, agg kezem ugyan még nem mindig reszket, de szemeim világa elhomályosodott, a tárgyaknak csak körvonalait vagyok képes kivenni, részleteit már régóta nem; olvasni nem csak kényszerű nem, de nyomtatványt sem bírok; ha írok, saját kényszerűm is inkább sejttem, mintsem láttaam és ez állapotban könnyvet kellett írnom, kellett, mert nem csak szerződés, hanem becsületi kötelesség is parancsolta: munkámnak levelezésekkel meg-megszakítását annyira hátrányosnak tapasztaltam, miként kénytelen valék szabályul venni, hogy saját kezültem nem írok levelet, a míg elhomályosodott látásommal munkámat be nem fejezem; csak néhány napja, hogy befejezhettem.

Ezután melegen megköszöni a küldött szobormintát és azt mondja, hogy az neki nem ereklő, hanem oltár lesz, a mely előtt áhitattal hajtja imára ősz fejét. Ha a művész, a ki a szobrot alkotta, csakugyan azt akarta jelképezni, hogy a sebzett hősből ábrázolt magyar háza fölé a magyar nő hajlik, mint vigasztaló géniusz, akkor jól tette, mert szükség van rá, hogy a magyar nő éreztesse lelkesítő hatalmát az anyagiasságra vesző férfivilággal. Szükség van rá, mert különösnél-különösebb dolgok merülnek föl Magyarországon naponta, melyek elkezdve az ország területi épségének megősekitésére és az ezerezes magyar nemzet faj, nyelv-, valláskülönbség nélküli egységének megbontására irányzott mozgalom, egészen a bámulatosan különös közegyi nyilatkozatig, mind annyira különbözőek, hogy csakis a magyar nemzeti érzület s a hazafias polgári bátorság megfoghatózásából merített elbizakodásban lelhelik a magyarazatot.

De Kossuth most nem eről akar nyilatkozni, hanem a multakon való rövid elborongás után így folytatja:

Rendkívül különös változatosságokon ment keresztül Budavár-bevétele emlékeztetőnek megősekitése Magyarországon; két szobor áll Budavárban ennek emlékére; az egyiköt

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczáró szepitése és finomítása
ZSIRPUDER Legelegansabb fehér, rózsaszínű vagy sárga színű toilette-, bál- és salompuder.

Vegyileg megvizsgálta és ajánlta
DR. POHL J. cs. kir. tanár Bécsben.

Elismerő levelek a következő hölgyektől:

TAUSSIG GOTTLIEB Wolter Sarolta, a cs. kir. udvari színház tagja Bécsben.
finom
TOILETTE SZAPPANOK Beeth Lola, a cs. kir. udvari opera tagja Bécsben. Schlä-
ger Antonia, a cs. kir. udvari opera tagja Bécsben. Pál-
mai Ilka, a Theater a. d. Wien tagja Bécsben. Odilon
és **ILLATSZEREK** Ilona, a Deutsches Volkstheater tagja Bécsben. Ernest
gyára. van Dyck, a cs. kir. udv. opera tagja Bécsben stb. stb.
Főraktár: BÉCS Kapható a legtöbb illatszertüzletben és gyógyszer-
tárban.
I. Weltzeit Nr. 3.

BORKIVONAT.

Kolara eljen!

Kolara eljen!

Csakis szerezcsenfejjel valódi!

hamisiványoktól óvakodjanak!

Kapható a legfinomabb fűszer-, émege- és gyógyfű-kereskedésekben, gyógy-
szertárakban, kávé házakban és cukrászdákban.

Világosi Cognac-gyár

Magyarország e jó hírnevű gyáráról igen jó és kedvező nyilatkozatok jelentek meg, ugyancsak mint a mérvadó hatóságoktól is.

Ezen gyár **tiszta, egészséges és jó** borokból gyártja a Cognacot, tehát méltán megérdemli a hazai ipar felvirágzása érdekében, a n. é. közönség pártfogását.

Világos város előjáróságától, és a világosi járás orvosától a következő bizonyítványok jelentek meg:

5/1893.

A világosi járás orvosától.

Hivatalos bizonyítvány.

A világosi Cognac gyárban, a cognac gyártásnak ellenőrzése végett, orvosi szemlélet tartottam, és meggyőződtem, hogy ott a Cognacot tiszta, egészséges borokból gyártják.

Kelt Világoson, 1893. január 13-án.

Dr. Altschul Henrich, s. k.,
járás orvos.

Községi bizonyítvány.

Alolított községi előjáróság részéről, hivatalosan bizonyítottam, miszerint a világosi Cognac gyár teljes működésben van, és a gyártáshoz felhasználandó bor egészséges és jó.

Mely bizonylat nevezett Világosi cognac gyár részére saját kérelmére kiadott.

Kelt Világos, 1893. január 13-án.

Török János s. k., Merle Pál s. k.,
jegyző, bírós.

Bizonyítvány.

Mely szerint alolított román és magyar világosi fogyasztási adóhivatal részéről ezen hivatalosan bizonyítottam miszerint az itt helyben fennálló „Világosi Cognac-Gyár” ez ideig szeszát nálunk be nem jelentett, megem adoztatott tehát fizet be sem hozott.

A cognac gyártása, ellenőrzésünk, alatt történt és bizonyíthatjuk miszerint a cognacot tiszta borból főzik.

Kelt Világos, 1893. évi április 24-én.

Román és magyar világosi fogyasztási hivatal.

A Világosi Cognacot, mely rendkívüli finom minőségéről fogva, bármely francia vagy belföldi Cognac-kal versenyez, legméltóbban a n. é. közönség figyelmébe.

Utánzások elkerülése szempontjából alant bemutatjuk a törvényszékieljegyzett gyári védjegyet és különösen figyelmeztetjük a n. é. közönséget azon körülményre, miszerint a Cognac palackok fenti bizonylatokkal vannak ellátva.

A Világosi Cognac eredeti töltésben kapható:

Weidinger A. és S. uraknál Zombor.

Levél és sürgőnczím: „VILÁGOSI COGNAC-GYÁR” Világoson, Arad megye.

Bejegyzet védjegy

COGNAC

VILÁGOSI COGNAC-GYÁR

Distillerie modèle française

VILÁGOS

FELETTE ÉRDEKES!!!

Rendelje meg az érdekes katalógusát a nagy érdekes könyvek és képeknek 15 kros postabélyeg beküldése mellett.

FISCHER és Tsa kiadóhivatala.
AMSTERDAM, (Hollandia)

Rövidített levél- vagy sürgőnczím: **GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST.**

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉP- ÉS RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

Gyártalep: Külső vácozi-út 7. szám.

ugy arat.

Ki mint volt!

Minden gazda, aki a legelőnyösebb szarkazeti **vetőgépek** beszerzése iránt érdeklődik, kimerítők felvilágosítást nyerhet gyárunk igazgatóságánál.

Terjedelmes árjegyzékkel a gazdaság ágazatában szükséges gépezetekről díjmentesen szolgálunk.

